

tage Fabrikkerne, var det vel nok muligt at skønne over disses Rentabilitet, saaledes at Staten overtog dem, der var værd at drive. Det er en rationel Løsning; den skal nok give Beskæftigelse. Man kunde imidlertid ogsaa tænke sig, at Staten paa anden Maade støttede disse Virksomheder. Det var ikke urimeligt, at Staten sikrede Driften ved at give Bestillinger paa store Varepartier. Staten er en stor Forbruger af Varer, og naar den nu ophører med at købe sine Varer i Tyskland, kunde den passende give Bestillingerne til danske Fabrikker, som ligger stille. Det spiller ingen Rolle for Staten, om den har Lager liggende for nogen Tid. Paa vore forskellige Stiftelser, Aandssvageanstalter o. l., er der aldeles ingen Overflod paa Linned til Patienterne. Det vilde være en ganske god Foranstaltning, om Staten til Sikring af Linned, Klæde til Uniformer og meget andet satte en Masse Tekstilfabrikker i Gang og lod dem producere paa Statslager paa Bestilling. Hvis ingen anden vil købe Varerne, er Staten en god Kunde, den kan gøre det. Den kan paa samme Maade sætte Tusinder af Metalarbejdere i Virksomhed ved til sine forskellige Virksomheder, navnlig Statsbanerne, at lade udføre Møtriker, Bolte, Skinner og Puffeplader, Genstande, hvoraf der bruges i en Uendelighed, det ene Parti efter det andet. Det kan alt sammen laves paa Lager; der er intet, der gaar i Forraadnelse af den Art. Man opnaar at spare adskilligt i Arbejdsløshedsunderstøttelse og skaane Befolkningen for den Demoralisation, som Arbejdsløsheden i høj Grad medfører. Der vil blive Liv i Omsetningen og dermed atter i andre Virksomheder end dem, som Staten sætter i Gang paa den Maade. Det vilde stimulere Købeevnen; den Mangel paa Købeevne, der hidrører fra Arbejdsløsheden, vil blive afhjulpet.

Nu forstaar jeg imidlertid, at den højtærede Finansminister kunde sige: Ja, men det er kostbare Foranstaltninger, der tales om, og jeg har i Forvejen nogle smaa ubehagelige Fornemmelser af, at det er ikke helt let med Pengesagerne. Det er rigtigt, og jeg vil derfor heller ikke forlade den højtærede Finansminister uden at give et Par Anvisninger. Til Militærvæsenet, Udskrivningsvæsenet etc. er der opført 70 Mill. Kr. foruden Fyr- og Vagervæsenets Udgifter, som jeg altsaa ikke regner med. Den højtærede

Ordfører for Venstre betegnede Finanslovsforslaget ikke som helt skaldet, men som et socialt Finanslovsforslag og var særlig stolt af, at der til sociale Foranstaltninger fandtes 35 Mill. Kr. paa det. Militærudgifterne er altsaa akkurat dobbelt saa meget som det, der blev fremdraget som anerkendelsesværdigt til social Forsorg. Disse 70 Mill. Kr. til Militærudgifter kan helt eller næsten helt spares ikke blot i Aar, men hvert Aar. Det er en sikker Indtægt, jeg her hylder den højtærede Minister. Disse 70 Mill. Kr. er til Raadighed i Aar og fremdeles, og der er ingen her i Salen, der vil savne Militærvæsenet; ja, nogle enkelte Officerer naturligvis, men Herregud, de slaar sig vel til Ro med den Smule Pension, de saa maa have. Jeg har læst, at den højtærede Kirkeminister har proklameret paa et Møde, det var vel sagtens i Ringkøbing, at Venstre vil have Udgiften indskrænket med 25 pCt., altsaa 17—18 Mill. Kr. Disse 17—18 Millioner af de 70 Millioner maa altsaa i hvert Fald være sikre, Hr. Finansminister, de ligger for Deres Fod i Dag, stryg øjeblikkelig de 25 pCt. af Militærudgifterne paa det forelagte Finanslovsforslag, for det er Venstres Program; der behøver De ingen Frygt at nære, Kirkeministeren har forkyndt det for alt Folket, at Venstre vil nedsætte dem med 25 pCt. — det er ganske det samme som det, hvormed de vil nedsætte Arbejdslønnen ved Nødarbejderne. At dette Venstres Standpunkt bliver aabenbart allerede paa den Finanslov, der nu foreligger, gaar jeg altsaa ud fra, den højtærede Finansminister ikke kan have noget imod; Budgettet var jo lavet, før Kirkeministeren talte, saa der er ikke noget ondt i nu at gøre denne Ændring.

Disse 17—18 Mill. Kr. er altsaa i hvert Fald sikre, men bedst synes jeg unægteligt det var at faa endt Forsvarskommissionens Overvejelser. Venstres ærede Ordfører talte en hel Del om de Radikales Forslag og om vort Forslag. Der er det besynderlige ved det, at saa vidt jeg ved, er der ingen Mennesker, der endnu kender Venstres Forslag; det vil sige, der er maaske nok nogle i Venstre, der kender det. Jeg synes, det havde været rimeligere, om den ærede Ordfører, naar han overhovedet vilde beskæftige sig med Militærvæsenet og Militærudgifterne, havde givet os et lille Indblik i, paa hvilken Maade Venstre